

Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid

ADVIES NAAR AANLEIDING VAN
DE ONTWERPEN VAN KONINKLIJKE BESLUITEN TOT OPRICHTING VAN
DE FEDERALE RAAD VOOR WETENSCHAPSBELEID (FRWB)

ADVIES NAAR AANLEIDING VAN DE ONTWERPEN VAN
KONINKLIJKE BESLUITEN TOT OPRICHTING VAN DE FEDERALE RAAD
VOOR WETENSCHAPSBELEID (FRWB)

Inleiding

Op 1 februari 1996 keurde de federale regering twee ontwerpen van koninklijke besluiten goed ter uitvoering van artikel 6bis §3 en artikel 92ter van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ter hervorming van de instellingen gewijzigd bij de wet van 8 augustus 1988 en de wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur (B.S. van 15 augustus 1980, 13 augustus 1988 en 20 juli 1993).

De VRWB heeft kennis kunnen nemen van voormelde ontwerpen van koninklijke besluiten. De VRWB wenst hierbij te herinneren aan zijn vroeger standpunt terzake en doet een aantal specifieke aanbevelingen.

Wettelijke basis

De oprichting van de FRWB wordt geregeld door artikel 6bis §3 en artikel 92ter van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ter hervorming van de instellingen gewijzigd bij de wet van 8 augustus 1988 en de wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur (B.S. van 15 augustus 1980, 13 augustus 1988 en 20 juli 1993).

Artikel 6bis §3 luidt:

'Onverminderd de bepalingen van § 1, kan de nationale overheid initiatieven nemen, structuren opzetten en in financiële middelen voorzien voor wetenschappelijk onderzoek in de aangelegenheden die tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen en de Gewesten behoren, en dat bovendien:

- a) *ofwel het voorwerp uitmaakt van internationale of supranationale overeenkomsten of akten waarbij België verdragspartner is of als zodanig wordt beschouwd;*
- b) *ofwel betrekking heeft op acties en programma's die de belangen van een Gemeenschap of een Gewest overschrijden.*

In die gevallen legt de nationale overheid voorafgaand aan haar beslissing aan de Gemeenschappen en/of Gewesten een voorstel tot samenwerking voor, op advies van de overeenkomstig artikel 92ter samengestelde Federale Raad voor Wetenschapsbeleid.

Elk Gewest en elke Gemeenschap kan iedere deelneming weigeren wat hen betreft en wat de instellingen aangaat die onder hun bevoegdheid ressorteren.'

Artikel 92TER luidt:

'Bij in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, genomen na akkoord van de bevoegde Executieven, regelt de Koning de vertegenwoordiging van de Gemeenschappen en Gewesten, naargelang van het geval, in beheers- of beslissingsorganismen, onder meer met adviserende en controlerende taak, die Hij aanduidt.'

Inhoud van de ontwerpen van koninklijke besluiten

Het eerste ontwerp van koninklijk besluit bevat bepalingen met betrekking tot de oprichting van de FRWB, zijn samenstelling, zijn opdrachten en de organisatie van zijn werkzaamheden. Het tweede ontwerp van koninklijk besluit regelt de vertegenwoordiging van de Gemeenschappen en Gewesten in deze FRWB.

De nieuwe FRWB wordt samengesteld uit 33 leden, waarvan 16 worden aangewezen door de federale regering en 17 door de Gemeenschappen en Gewesten (de duitstalige Gemeenschap duidt een lid aan met raadgevende stem). De FRWB-leden zijn vooraanstaanden uit wetenschappelijke, economische en sociale middens, waarbij de nodige evenwichten moeten worden nagestreefd.

De voltallige FRWB geeft advies over samenwerkingsprojecten, die de federale regering voorstelt aan de gemeenschaps- en gewestregeringen, en over vraagstukken inzake het wetenschapsbeleid voor het land in zijn geheel, o.m. rekening houdend met de Europese en Internationale context.

De federale kamer van de FRWB, die enkel bestaat uit de leden, voorgedragen door de federale regering, geeft advies aan de federale regering over de federale bevoegdheden wetenschapsbeleid.

AANBEVELINGEN

1. Zowel het eerste als het tweede ontwerp van koninklijk besluit bevat bepalingen die de vertegenwoordiging van de Gemeenschappen en Gewesten in de FRWB regelen. In het eerste ontwerp van koninklijk besluit wordt het totaal aantal leden vastgelegd voorgedragen door de Gemeenschappen en Gewesten. Het tweede regelt de verdeling van dit totaal aantal over de verschillende Gemeenschappen en Gewesten. Voor de VRWB is het bijgevolg evident dat beide ontwerpen van koninklijke besluiten voor akkoord moeten worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

2. De VRWB herinnert aan zijn standpunt, geformuleerd in de "Boodschap aan de nieuwe Vlaamse regering met betrekking tot het Vlaamse wetenschapsbeleid", (VRWB-R/DOC 95-07 van 30 mei 1995):

"Het is dringend nodig dat de federale staat een adviesraad voor wetenschapsbeleid installeert. De VRWB wenst in dit verband zijn vroeger standpunt opnieuw te bevestigen:

- * *De FRWB is een adviesraad die in iuxtapositie staat t.o.v. de adviesraden van de Gemeenschappen en Gewesten.*
- * *In zijn samenstelling dient de FRWB een emanatie te zijn van de raden voor wetenschapsbeleid uit de Gemeenschappen en Gewesten.*
- * *Prominenten uit de federale instellingen betrokken bij wetenschapsbeleid kunnen eveneens in aanmerking komen voor aanduiding tot lid van de FRWB, maar op voordracht van een Gemeenschap of Gewest naargelang van hun taalrol.*
- * *De FRWB adviseert de federale overheid over materies in haar eigen bevoegdheidsdomeinen en vormt het forum voor de advisering over samenwerkingsakkoorden tussen de Gemeenschappen en Gewesten.*

Vooraf ten aanzien van belangrijke federale initiatieven voor wetenschapsbeleid, zoals de IUAP's, het ruimtevaartonderzoek, impulsprogramma's, moet deze adviesraad optimaal betrokken worden en zijn rol kunnen spelen;"

3. De VRWB kan niet akkoord gaan dat de FRWB met wisselende samenstelling zou functioneren, enerzijds als plenaire Raad en anderzijds als federale kamer. Dit leidt tot verwarring en vergroot de ondoorzichtigheid in de organisatie van het wetenschapsbeleid in België.

Bovendien benadrukt de VRWB met klem dat de actoren van het Vlaamse wetenschapsbedrijf ook over het federale wetenschapsbeleid ten gronde wensen geraadpleegd te worden.

4. Naar samenstelling van de FRWB beaamt de VRWB dat er gewaakt moet worden dat in zijn midden een adequaat evenwicht tot stand komt, enerzijds, binnen de vertegenwoordiging van de wetenschappelijke kringen en anderzijds binnen de vertegenwoordiging van de economische en sociale kringen. De VRWB verwijst in dit verband naar het model van zowel de VRWB als van de vroegere NRWB. Het is een samenstellingsmodel dat zijn nut heeft bewezen en dit nog steeds doet in de VRWB.

5. Om de coherentie van het federale wetenschapsbeleid, zowel wat betreft de eigen federale bevoegdheden als wat betreft de samenwerkingsprojecten met de Gemeenschappen en de Gewesten, met de wetenschapsbeleid van de Gemeenschappen en Gewesten te bevorderen en te optimaliseren, is de VRWB van oordeel dat moet blijven gestreefd worden naar een FRWB, die in iuxtapositie staat t.o.v. de adviesraden van de Gemeenschappen en Gewesten en die in zijn samenstelling een emanatie is van de raden voor wetenschapsbeleid uit de Gemeenschappen en Gewesten.

6. Volgens de VRWB kan eventueel gezocht worden naar een pragmatische oplossing waarbij alle Vlaamse leden, zowel deze voorgedragen door de federale regering als deze voorgesteld door de Vlaamse Gemeenschap, de facto leden van de VRWB zouden zijn of minstens door de VRWB voorgesteld, zoals trouwens expliciet vermeld wordt in de recente beleidsbrief van de minister-president. De VRWB verwacht dan ook alleszins door de minister-president geraadpleegd te worden over de voorstellen van de Vlaamse regering voor de FRWB.

7. De VRWB onderschrijft tenslotte het pleidooi van Minister Anne Van Asbroeck, Vlaams minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijke Kansenbeleid, die in een brief aan de voorzitter van de VRWB aandringt op een billijke vertegenwoordiging van vrouwen bij de voordracht van kandidaten voor de FRWB.

Dr. Ir. Elisabeth Monard
Secretaris

Prof. Dr. Roger Dillemans
Voorzitter